

PRAVNI NASVETI ZA S. P. IN PODJETJA V IZREDNIH RAZMERAH *(1. del)*

21. marec 2020

dr. Nana Weber

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

Hčerka ima kredit za dobo 10. let, je gostinka in imajo lokal zaprt.

Sprašujem vas, kako bo država svetovala in pomagala v tem primeru. Se pripravljajo kakšni ukrepi oz. zakoni, da se bodo te stvari urejale tako, da ne bo prizadeta hčera in banka.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

S to ustavo določene človekove pravice in temeljne svoboščine je izjemoma **dopustno začasno razveljaviti ali omejiti v vojnem in izrednem stanju.** Človekove pravice in temeljne svoboščine se smejo razveljaviti ali omejiti le za čas trajanja vojnega ali izrednega stanja, vendar v obsegu, ki ga tako stanje zahteva in tako, da sprejeti ukrepi ne povzročajo neenakopravnosti, ki bi temeljila le na rasi, narodni pripadnosti, spolu, jeziku, veri, političnem ali drugem prepričanju, gmotnem stanju, rojstvu, izobrazbi, družbenem položaju ali katerikoli drugi osebni okoliščini.

Določba prejšnjega odstavka ne dopušča nobenega začasnega razveljavljanja ali omejevanja pravic, določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41. členu.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic: - določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

17. člen

(nedotakljivost človekovega življenja)

Človekovo življenje je nedotakljivo. V Sloveniji ni smrtne kazni.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic:
- določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

18. člen

(prepoved mučenja)

Nihče ne sme biti podvržen mučenju, nečloveškemu ali ponižujočemu kaznovanju ali ravnanju. Na človeku je prepovedano delati medicinske ali druge znanstvene poskuse brez njegove svobodne privolitve.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic: - določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

21. člen

(varstvo človekove osebnosti in dostojanstva)

Zagotovljeno je spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva v kazenskem in v vseh drugih pravnih postopkih, in prav tako med odvzemom prostosti in izvrševanjem kazni.

Prepovedano je vsakršno nasilje nad osebami, ki jim je prostost kakorkoli omejena, ter vsakršno izsiljevanje priznanj in izjav.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic: - določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

27. člen

(domneva nedolžnosti)

Kdor je obdolžen kaznivega ravnanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic: - določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

28. člen

(načelo zakonitosti v kazenskem pravu)

Nihče ne sme biti kaznovan za dejanje, za katero ni zakon določil, da je kaznivo, in ni zanj predpisal kazni, še preden je bilo dejanje storjeno. Dejanja, ki so kazniva, se ugotavljajo in kazni zanje izrekajo po zakonu, ki je veljal ob storitvi dejanja, razen če je novi zakon za storilca milejši.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic: - določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

29. člen

(pravna jamstva v kazenskem postopku)

Vsakomur, ki je obdolžen kaznivega dejanja, morajo biti ob popolni enakopravnosti zagotovljene tudi naslednje pravice:

- da ima primeren čas in možnosti za pripravo svoje obrambe;
- da se mu sodi v njegovi navzočnosti in da se brani sam ali z zagovornikom;
- da mu je zagotovljeno izvajanje dokazov v njegovo korist;
- da ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje, ali priznati krivdo.

VPRAŠANJE

V kakšni meri lahko države ob epidemiji omejijo uresničevanje človekovih pravic?

16. čl. Ustave RS:

NI dovoljeno nobeno začasno razveljavljanje ali omejevanje pravic: - določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41.

41. člen (svoboda vesti)

Izpovedovanje vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju je svobodno.

Nihče se ni dolžan opredeliti glede svojega verskega ali drugega prepričanja.

Starši imajo pravico, da v skladu s svojim prepričanjem zagotavljajo svojim otrokom versko in moralno vzgojo. Usmerjanje otrok glede verske in moralne vzgoje mora biti v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo ter z njegovo svobodo vesti, verske in druge opredelitve ali prepričanja.

VPRAŠANJE

Hčerka ima kredit za dobo 10. let, je gostinka in imajo lokal zaprt.

Sprašujem vas, kako bo država svetovala in pomagala v tem primeru. Se pripravljajo kakšni ukrepi oz. zakoni, da se bodo te stvari urejale tako, da ne bo prizadeta hčera in banka.

Zakon o interventnem ukrepu odloga plačil obveznosti kreditorejmalcev -

VPRAŠANJE

KREDITI

Zakon o interventnem ukrepu odloga plačil obveznosti kreditorejmalcev - posojilojemalci, ki zaradi poslovnih razlogov, povezanih s posledicami virusa, ne morejo odplačevati posojila, lahko na svojo banko naslovili vlogo za odlog plačila za leto dni.

VPRAŠANJE

KREDITI

Zakon o interventnem ukrepu odloga plačil obveznosti kreditojemalcev –

Tistim, ki jim je bilo z državno odredbo onemogočeno poslovanje, kot so gostilne in restavracije, bodo morale banke prošnjo obvezno odobriti. Ukrepi bo veljali še 18 mesecev po koncu epidemije.

Nabor upravičencev je širok - to so gospodarske družbe, samostojni podjetniki, kmetje, društva, zadruga in ustanove, pa tudi samozaposleni in fizične osebe, če so državljani Slovenije.

VPRAŠANJE – s.p. in prispevki

Ali bodo samostojni podjetniki – normiranci oproščeni plačila prispevkov (ZZZS in ZPIZ)?

Samozaposleni imajo možnost odloga plačila socialnih prispevkov za april, maj in junij 2020.

Odložene prispevke bodo dolžni poravnati najpozneje do 31. marca 2022

- predlog odpisa ni bil sprejet
- 12 – 14. člen ZIUPP

VPRAŠANJE – s.p. in prispevki

Sem s.p. in v teh dneh zaradi razmer ne delam oz. minimalno, tako priliva praktično ne bo ves čas trajanja teh ukrepov in razmer. Bo vseeno potrebno plačilo prispevkov in akontacije dohodnine za to obdobje ali se nam obeta oprostitev tega? Kaj lahko naredimo, da bi pripomogli k temu?

VPRAŠANJE – s.p. in akontacija ZIUJP –

- * zahteva za spremembo predhodne akontacije oz. akontacije dohodnine ter akontacije dohodka od dohodkov pravnih oseb
- * nova zavarovalna osnova
- * odlog in obročno plačilo

VPRAŠANJE – s.p. in prispevki

Z možem (direktor) imava s.p. jaz sem zaposlena v njegovem s.p. Za mene ni več dela do nadaljnjega. Za njega pa mogoče še za ta teden. Kaj nama svetujete?

Več možnosti; zaprtje, upokožitev, osebni stečaj ....

VPRAŠANJE – delodajalci

Vodja računovodskega servisa sprašuje, kaj naj svetuje svojim strankam. **Kako na čim manj boleč način (za delava in delodajalca) ukrepati s trenutno delovno silo, za katero nimajo dela?**

- kako jih najhitreje prijaviti na zavod, da bodo dobili nadomestilo in da bodo hkrati zadostili seveda zakonskim osnovam, da ne bo težav, ko se zadeve postavijo na svoje mesto. Sedaj smo delali skladno s 137. členom ZDR... je še kak boljši način?

VPRAŠANJE – delodajalci

- nadomestilo plače 137. člen;
ZIUPP

prerazporeditve dela, drugo delo, delo na domu,
čakanje na delo doma – drugi webinarji

VPRAŠANJE – delodajalci

možnosti: 138 ZDR-1: ČAKANJE NA DELO DOMA

v primeru obstoja poslovnega razloga in z namenom ohranitve zaposlitve možnost DD, da pisno odredi ČAKANJE NA DELO DOMA,

- * Maks 6 mesecev v posameznem koledarskem letu.
- * pravica do nadomestila plače v višini 80 odstotkov osnove

PISNA ODREDITEV

VPRAŠANJE – delodajalci

možnosti: 138 ZDR-1: ČAKANJE NA DELO DOMA

ZIUPPP: V tem času bodo delavci upravičeni do nadomestila plače v višini 80 odstotkov povprečne plače v zadnjih treh mesecih. Enako bo veljalo v primeru, da delavec ne bo prišel na delo zaradi odrejene karantene.

VPRAŠANJE – delodajalci

možnosti: 138 ZDR-1: ČAKANJE NA DELO DOMA

ZIUPPP: Pri tem bo država delodajalcem povrnila 40 odstotkov izplačanega nadomestila oziroma v primeru karantene celoten znesek.

Do pomoči ne bodo upravičeni delodajalci, ki so davčni dolžniki, ki so kršili delovno zakonodajo ali so v postopku zaradi insolventnosti.

VPRAŠANJE – delodajalci

možnosti: 138 ZDR-1: ČAKANJE NA DELO DOMA

ZIUPPP: Delavci bodo lahko na čakanje napoteni največ za tri mesece.

Delodajalec se bo moral ob tem zavezati, da bo njihova delovna mesta ohranil še najmanj šest mesecev po tistem, ko jih je napotil na čakanje.

Hvala za pozornost!